

BME Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki
Kar

Specialista munkabalesetek és foglalkozási
megbetegedések kivizsgálása területén
Kötelező tárgy

TANTÁRGY ADATLAP ÉS TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

1. A tantárgy neve:

A munkavégzés személyi, tárgyi, szervezési feltételei
Personal, material, organisational conditions of working

2021.02.01.

2. Alapadatok:

Kód	Szemeszter	Követelmény	Kredit	Nyelv	Tárgyfélév
	1.	16+6+0/v	7	magyar	1/1

3. A tantárgyfelelős személy és szervezeti egység:

Név:	Beosztás:	Szervezeti egység, Int.:
Dr. Mészáros Ferenc	egyetemi docens	BME KJK MTK

4. A tantárgy előadója:

Név:	Beosztás:	Szervezeti egység, Int.:
Dr. Tibold Antal	óraadó tanár	BME KJK MTK
Rávai Attila	óraadó tanár	BME KJK MTK
Patonai Ágnes	óraadó tanár	BME KJK MTK

5. A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít: -

6. Kötelező előtanulmányi rend: -

7. A tantárgy célkitűzése:

Megismertetni a hallgatókat a munkavégzés személyi feltételeinek meghatározásával, a munkaköri és szakmai alkalmasság vizsgálati eljárásával és a személyi feltételek teljesülésének ellenőrzésével; a veszélyesség megítélésével kapcsolatos alapvető munkáltatói feladatokkal; a létesítmények, munkaeszközök, technológiák létesítésének és biztonságos működtetésének kritikus pontjaival, a megelőzés és a védelem lehetőségeivel; a megfelelőség megítélésének követelményrendszerével; a termékek kockázatfelmérése, valamint a munkavédelmi kockázatértékelés megfelelőségének minimális feltételeivel; az összehangolási tevékenység és a szervezési feltételek leggyakoribb hiányosságaival; az egyéni védőeszközök dokumentációival és a juttatás munkáltatói szabályozásának legfontosabb elemeivel; a foglalkozási megbetegedések megelőzésével kapcsolatos legfontosabb tárgyi és szervezési feltételekkel.

8. A tantárgy jellege: Órarendben előírt kontaktórával rendelkező tanegység.

9. A tantárgy részletes tematikája:

Tematika	elmélet	gyakorlat
	óra	
A munkavégzés személyi feltételei az Mvt. alapján. Képesítési feltételek, a szakmai alkalmasság követelményei és megítélése. A munkáltató kötelezettségei a foglalkozás- egészségügyi szolgáltatással, és a munkavállalók törvény által előírt szempontoknak megfelelő foglalkoztatásával kapcsolatban.	2	
A munkaköri alkalmassági vizsgálatok szerepe a foglalkozási eredetű egészségkárosodások megelőzésében. A kockázatalapú beutalási rendszer jelentősége az egészségi alkalmassági vizsgálatokban.		
Munkára való alkalmas állapot ellenőrzése (alkoholfogyasztás, egyéb tudatmódosító szerek használata. Munkahelyi elsősegélynyújtáshoz szükséges személyi, tárgyi feltételek.	1	
Munkahelyi megelőzés jelentősége. Primer, szekunder és terciér prevenció célja, feladatai.	1	1
Létesítés, üzemeltetés, összehangolás és a felülvizsgálatok helye, szerepe. Létesítmények, munkaeszközök, technológiák biztonságtechnikájának kritikus pontjai (kiemelten: munkavégzés veszélyes feltételek között, kiemelten a leesés és beesés veszélye, villamos készülékek és berendezések biztonsága, kézi és gépi anyagmozgatás, veszélyes technológiák), A veszélyesség megítélése és következményei. A megfelelőség megítélése, hiányosságok feltárása, azonosítása.	6	3
Munkavédelmi oktatási rend, tematika megfelelőségének biztosítása. A munkáltató, munkavállaló, munkavédelmi képviselő, foglalkozás- egészségügyi szakember, munkavédelmi szakember együttműködése.	1	
Szervezési feltételek tipikus hiányosságai. Egyéni védőeszköz juttatás	1	
Komplex irányítási rendszerek kialakítása és működtetése. MEBIR rendszer felépítése, elemei. MEBIR szerepe a MEB politika kialakításában, kockázatok helyes kezelésében. MEBIR hatásai (termelékenységre, költségek alakulására, kieső időre, vállalati hírnévre stb.). Vezetők érzékenyítése, munkavállalói bevonás szerepe.	4	2

10. A tantárgy oktatásának módja: előadás és gyakorlat

11. Tanulási eredmények:

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák:

Tudás

T.1.	Ismeri a munkahelyek kialakítására és működtetésére vonatkozó szabályozókat.
T.2.	Ismeri és tudja alkalmazni a munkahelyi munkavédelmi rendszereket.
T.3.	Ismeri a megfelelőség követelményrendszerét és tisztában van a balesetek és foglalkozási eredetű egészségkárosodások megelőzésében betöltött szerepével.
T.4.	Ismeri a munkavégzés személyi feltételeinek meghatározására vonatkozó

	követelményeket, a munkaköri alkalmasság vizsgálati eljárásával és a személyi feltételek teljesülésének ellenőrzésével összefüggő feladatait.
T.5.	Ismeri a tárgyi és szervezési feltételek kialakításának szerepét a munkabalesetek és egészségkárosodások megelőzésében.

Képesség

K.1.	Képes elkészíteni a munkahely kialakításával és működésével kapcsolatos valamennyi belső szabályzatot, utasítást.
K.2.	Képes stratégiai gondolkodásra a munkahely létesítésében, ismereteivel hozzájárul a megfelelő munkakörülmények kialakításához.
K.3.	Folyamatosan részt vesz az intézkedések végrehajtásának ellenőrzésében és a megfelelőség biztosításában.
K.4.	Képes elkészíteni a munkavédelmi rendszer komplex, megelőzési szemléletű fejlesztését biztosító normatív belső rendelkezéseket.
K.5.	Képes javaslatot tenni a rövid és a hosszú távú megelőzési és kockázatkezelési jellegű megoldásokra, alternatívákra, felügyelni azok egyeztetését, bevezetését, nyomon követését

Attitűd

A.1.	Nyitott az innovációk iránt.
A.2.	Együttműködik a foglalkozás-egészségügyi szakemberrel a munkahelyi feladatok ellátásában.
A.3.	Multidiszciplináris szemlélet megvalósulására törekszik.
A.4.	Folyamatosan fejleszti tudását.
A.5.	Nyitott, befogadó, proaktív és empatikus. Képes mások meggyőzésére, aktivizálására.

Önállóság és felelősség

Ö.1.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.
Ö.2.	Felelősséget vállal saját és az általa vezetett szakmai csoport munkájáért.
Ö.3.	Képzettségi szintjének megfelelően reflektál saját tevékenységének következményeire.
Ö.4.	Rendszerelvű megközelítést alkalmaz.
Ö.5.	Képes a projekt szemléletű munkavégzésre, az egyéni érdekek, célok közösségi érdekké konvertálására.

12. Követelmények:

A. Tantárgy aláírásának feltétele:

Részvétel legalább az órák 70%-án (ellenőrzés módja: jelenléti ív).

B. Vizsga:

A megfogalmazott tanulási eredmények értékelése az írásbeli vizsga alapján történik, mely a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint felelősség típusú

kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja vizsgadolgozat formájában. A dolgozat a megszerzett elméleti ismeretekre és azok alkalmazására fókuszál, így a megtanult fogalmak (definíciók) és összefüggések (tételek) helyes és pontos ismeretét kéri számon. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg. A sikeres vizsga feltétele a megszerzhető pontok legalább 50 %-ának teljesítése.

Teljesítményértékelés neve (típus)	Jele	Értékelt tanulási eredmények
Írásbeli vizsga	V	T.1-5., K.1., K.4.-5., A.3.-4., Ö.3.-4.

A teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:

Jele	Részarány
V	100%
Összesen	100%

13. Érdemjegy megállapítása:

Az érdemjegy megállapításának feltétele az írásbeli teljesítményértékelés (írásbeli vizsga) alapján a megszerzhető pontok legalább 50%-ának teljesítése.

14. Javítási és pótlási lehetőségek:

Az írásbeli vizsga a vizsgaidőszak végéig a meghirdetett időpontokban pótolható, javítható. Az aláíráshoz szükséges jelenléti követelmény nem pótolható.

15. Konzultációs lehetőségek:

Konzultációs időpontok előzetesen, e-mail-ben egyeztetve, e-mail cím: mtk@mail.bme.hu

16. Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- A munkavédelem munkahelyi gyakorlata (szerk.: dr. Koch Mária) BME KJK Budapest, 2014
- Dudás Katalin, Koch Mária, Spiegel István - Munkavédelmi jog és eljárások, Akadémiai Kiadó 2019
- Bende Zsolt, Rávai Attila: Gépek biztonsága Akadémiai Kiadó, Budapest 2019
- Az anyagmozgatás biztonságtechnikája (szerk. Köves Gábor) OMKT Kft., Budapest 2012
- Eöry Tiborné: Egyéni védőeszköz ismeretek OMKT Kft., Budapest 2012
- Biztonság és egészségvédelem a változó munkahelyen (TÁMOP-2.4.8-12/1-2012-0001 projekt keretében fejlesztett tananyag, NMH 2013)
- Munkahelyek kialakítása (TÁMOP-2.4.8-12/1-2012-0001 projekt keretében fejlesztett tananyag, NMH 2013)

- Szaktevékenységek (TÁMOP-2.4.8-12/1-2012-0001 projekt keretében fejlesztett tananyag, NMH 2013)
- Munkaeszközök biztonsága (TÁMOP-2.4.8-12/1-2012-0001 projekt keretében fejlesztett tananyag, NMH 2013)
- Nagy Imre (szerk): Munkaegészségtan, Óbudai Egyetem, 2011.
- dr. Brunner Péter, dr. Göttl Márta, dr. Grónai Éva: A munkavégzés személyi feltételei, ISBN 978-615-5460-12-8, Óbudai Egyetem, Budapest, 2014
- Morvai V. és Ungváry Gy. (szerk.): Foglalkozás-orvostani gyakorlati jegyzet. OMFI. Budapest 2007
- A BME KJK e-learning rendszeréből (<https://edu.kozlek.bme.hu/>) letölthető segédanyagok

17. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka:

Kontakt óra	22
Félévközi készülés órákra	58
Vizsgafelkészülés	130
Összesen	210

18. A tantárgy tematikáját kidolgozta:

Név:	Beosztás:	Szervezeti egység, Int.:
Dr. H. Nagy Judit	ügyvivő szakértő	BME KJK MTK
Dr. Koch Mária	óraadó tanár	BME KJK MTK